

Na úvod...

Naše „Vykopaná hřivna“ je – jak už to u hřiven ostatně bývá – závislá na tom, co dům dá, v našem případě, co se kde sebere za příspěvky. Do druhého čísla se tak sešla hromádka reportáží z jarních a letních sborových akcí, fejetonek bratra Míšana nebo rozhovor s nejstarším členem sboru bratrem Matějkou; pokračují také seriály Malé sborové univerzity a Z historie libereckého sboru. Po stranách se vešlo také ohlednutí se za událostmi přesahujícími náš liberecký dvoreček – myslím teď zejména na baptistický kongres v Birminghamu nebo zasedání Rady Evropské baptistické federace v Praze. Všem přispěvatelům děkuji, každopádně uvítáme, když se příště o tom našem dvorečku bude psát ještě víc. Škoda, že nám tahle druhá Hřivna ovšem nevyšla o nějaký ten měsíc dřív. Původně měla svou předchůdkyni následovat po třech měsících, ale vzhledem k zdlouhavosti redakční práce, o níž jsme předtím neměli valné tušení, se nám to trochu protáhlo. Tak jen doufejme, že se nám ty Hřivny nebudou zpožďovat čím dál tím víc. Příští by měla vyjít k výročí založení sboru 20. listopadu – no, uvidíme...

Chtěl jsem ale původně psát o něčem trochu jiném – o Kateřině. To byla ta uragánka, co koncem srpna zatopila a vylidnila celý New Orleans v USA. Když jsem si totiž prohlížel všelijaké křesťanské internetové stránky, narazil jsem na různé protichůdné reakce. A to mě zaujalo. Zmíním jen několik názorů a nebudu je ani komentovat. Tak například Rick Scarborough, významný jihoamerický baptista, tvrdí, že hurikán byl Božím trestem za homosexualitu, pornografii, odstranění desek s Desaterem ze zdí soudních budov a za to, že americká vláda podporovala vyklizení izraelských osadníků z Gazy. Michael Marcavage, lídr aktivistické skupiny „Čiň pokání Ameriko“, prohlásil bez okolků, že prostřednictvím hurikánu Bůh zničil zkažené město. Fred Phelps, jiný baptistický kazatel to řekl na rovinu: „To není hřích, když se radujeme, že Bůh vylil svůj hněv a pomstil se Americe!“ Není bez zajímavosti, že podobnou radost projevovali i muslimští fundamentalisté, kteří hurikánu rozumí jako Božímu hněvu za americkou vojenskou přítomnost v Afghanistanu a Iráku a za podporu izraelského sionismu. Michael Helms, také baptistický pastor, píchází s jiným pohledem: „Když přijde nějaká takováto katastrofa, zkáza si nevybírá. Zbožní umírají vedle bezbožných. Kostely jsou zničeny spolu s nevěstinci. Kde je spravedlnost? Jednoduché odpovědi zde nepomohou. Je třeba přiznat, že na světě se stávají tragédie, které jsou beze smyslu.“ A Helms uzavírá: „Máme Boha hledat v každé bouři? Ano! A kde? Je s pilotem vrtulníků, který zachraňuje lidi ze střech jejich zatopených domů, je s lékaři a sestrami, kteří si odpírají spánek aby pomohli postiženým, je s těmi, kteří otevřeli svá srdce, aby prokázali lásku lidem v nouzi – tak jak nám to přikázal náš Pán.

kazatel

Vykopaná HŘIVNA

 205

čtvrtletník Sboru Bratrské
jednoty baptistů v Liberci

1. ročník

Shromáždění:

neděle 10 hodin
bohoslužby

čtvrtek 18 hodin
biblická hodina

pátek 18 hodin
klub mládeže Lódebar

485108233

Malé náměstí 7

ze sboru:

24. dubna se ve sboru konala 2. letošní **Polednice**, při níž měl přednášku tajemník Evropské baptistické federace **Tony Peck**

7. května se konal již tradiční **májový sborový výlet** (viz článek vedle)

22. května kázal při bohoslužbách host **dr. Robert Dvorak**, prezident Československé baptistické konvence v USA a Kanadě

Ze sboru

Tradiční prvomájový sborový výlet

byl tentokrát výletem sedmomájovým. Počasí vyšlo, jak se říká, jen tak tak. Pravda, nepršelo, ale mě osobně se zdálo, že pršet začne s každou chvílí. Jak jsem již předeslal, nestalo se tak. Trasa výletu nebyla příliš dlouhá, ku maximální spokojenosti zejména těch nejmenších účastníků. Dokonce byla tak krátká, že se někteří turističtěji zaměřenější "nespokojenci" na konci výletu odpojili a pokračovali dál, zatímco ostatní již jeli domů. Vyvrcholením výletu bylo, samozřejmě kromě toužebně očekávané cesty domů, opékání nejrůznějších potravin (zejména buřtů a dalších produktů masného a uzenářského průmyslu) nad ohněm.

Trasa - pravda - nebyla nejdelší, jak jsem ostatně již vzpomínal. Vyrazili jsme z Liberce poměrně časně ráno vlakem do Sedmihorek. Prvním kótou, kterou jsme dobili, byl zámek Hrubá Skála, kde jsme vydatně posvačili. Nepříliš dlouhou trasou na rybník Vidlák po již dávno neexistující zelené turistické značce jsme dorazili do "hlavního tábora". Zde probíhala ona nejdůležitější fáze celého výletu - oběd a relaxace, buřty a petanque. Zde jsme také usoudili, že výlet není radno zbytečně protahovat a že je nejvyšší čas najít nejbližší nádraží, vydat se službám ČD a tak dorazit zpět domů, do Liberce (Jablonce, atd.). Vyskytly se sice nespokojené hlasy tvrdící, že výlet byl příliš krátký, na nádraží jsme dorazili po nejkratší trase. Teprve až tam se těmto nespokojeným hlasům podařilo zlákat skupinku nadšenců, kteří pokračovali dál, kamsi do neznáma. Nicméně nejdůležitější je to, že se výlet povedl a všem se líbil.

+++

Tábor ve Zlámaninách u Nové Paky

byl letos ve znamení pokladu. Nejednalo se ovšem o honbu za pokladem, jak bývá v dobrodružné literatuře a na táborech zvykem, nýbrž o vydělávání si na poklad.

Přenesli jsme se do děje Ježíšova podobenství o dělnících, kteří našli na poli zakopaný poklad. Jenže před dráby, kteří je hlídali, ho nemohli odnést a tak se rozhodli, že půjdou do světa a vydělají si tolik peněz, aby si pole i s pokladem mohli koupit. Dělníky byli samozřejmě účastníci tábora. Utekli před dráby do sousední Zlámané republiky, kde dostali občanství i s pasy a mohli pěkně vydělávat. Jednou u podnikatele, kde se starali o jeho akcie, po druhé u chovatele, kterému pásli ovce, jindy zase u farmáře, kde pěstovali obilí, pekli placky a smažili palačinky. Jednou se dokonce zúčastnili svatby, na kterou si samozřejmě pořídili extravagantní nóbí oblečení prověřené módní přehlídkou. Závěr téhle svatby byl poněkud netradiční, hosté museli vykonat s lucerničkami pochod odvahy skrz tmavý strašidelný les. Další den svorně nádeničili u stavitele, který jejich díla dokonce prověřil vodou, větrem a ohněm – ne každá bouda obstála. No, a nakonec táborníci, kterým se říkalo vandráci či vandrovníci, pracovali u vinaře. Tam bylo zvlášť veselo, neboť už byl pátek. Vždy se jednalo o činnosti na motivy nějakého evangelijního podobenství.

Kromě toho se ale také zpívalo, vyprávělo, jedlo, dívalo na maňáskové divadlo, kde se hrály Karafiátovy Broučci, předvádělo, tančilo, stejskalo a kdo ví, co ještě – na táboře se stihne vždycky spousta věcí.

Ptáte se, jak to nakonec dopadlo? Dobře. Na poklad se vydělalo a když se vykopal, bylo v něm spousta čokoládových zlatáků. Takže se nám potvrdilo, že odepřít si něco kvůli pokladu rozhodně stojí za to, neboť ten obvykle předčí očekávání a veškerou námahu vynahradí. Platí to nejen na táboře, ale dokonce i ve skutečném životě. Proto také tohle podobenství v Bibli máme...

-kaz-

Stáří mládežníci BJB se setkali 12. 6. 2005 v jablonecké modlitebně a bylo to setkání bratří a sester, kteří více či méně společně ve sboru zestárlí.

V režii Karla Hýska si společně zazpívali písničky, které zněly na táborech již v počátku šedesátých let minulého století, slyšeli vzpomínky, mnohdy humorné, na společná alotria i dobrodružství. Na časem poznamenaných filmových záběrech se bratři a sestry přenesli zpět v čase a na promítací ploše ožily tváře tehdejších mladých, dnes bělovlasých, nálada doby bez mobilních telefonů, zato s upřímným nadšením, s vařením na ohništi i s vodními radovánkami, atmosféra táborů ve Vesce i na Vyskeři, ožily tváře přátel, kteří nás předešli do Božího království, zazněla hudba jabloneckého Tamburáše.

Vedle vzpomínek a vzájemného vyprávění zaznělo pozvání na otevření modlitebny v Brništi, o jejíž stavbě s takovou radostí vyprávěl br. Blahoslav Matys, na 60. výročí založení sboru v Liberci snad někdy na konec podzimů z úst br. Slávka Tomína. –JM-

K fotografii vedle:
Danielka: „Když mě už to tady na táboře nebaví, já chci k babičce...“

Markétka: „Ale no tak, přece nebudeš dělat rodičům potíže když jsou tady oba jako vedoucí!“

29. května nás navštívil
a také kázal
dr. Davorin Peterlin
z Oxfordu

Ještě jedno foto z tábora zachycující společné zpívání:

Ve dnech 20. – 27. srpna
se konal **letní dětský tábor**
ve Zlámaninách
u Nové Paky
ve východních Čechách.
(viz článek vedle)

9. září byl v přízemí
sborového domu otevřen
Klub mládeže Lódebar.
Mládežnice neváhaly a
hned jej v sobotu barevně
vymalovaly.

11. září při nedělních
bohoslužbách kázal
br. Jan Vychopeň
z lovosického sboru.

Ve dnech 16. – 18. září se
někteří sborovníci
zúčastnili výpravy
za J. A. Komenským
(viz článek vedle)

Poslední neděle v září byla
sboru představena
Lucinka Dedeciová,
která přibyla manželům
Vladce a Markovi.
Požehnáni vyprošoval
kázatel. (viz foto vedle)

Sborový výlet Moravou po stopách Jana Amose Komenského

V loňském roce padl na staršovstvu návrh uspořádat sborový výlet po Komenského stopách. Podobný nápad mělo i občanské sdružení Exulant a tak jsme jeho nabídky využili. Původně nás bylo přihlášeno 16, ale počet se z různých důvodů snižoval, až nakonec v pátek 16. září vyrazilo za Komenským 10 „skalních“.

Naším cílem byl toho dne Přerov. Zde chodil Komenský do školy, a pak tu i sám jako učitel působil. Proto i místní muzeum je po něm pojmenováno. V 18 hod. večer nás i další účastníky zájezdu, očekával na zámku ředitel muzea Dr. F. Hýbl. Po úvodní přednášce nás muzeem provedl a bylo to velmi zajímavé. V pozdně gotických sklepech zámku jsme se seznámili s historií osídlení přerovského regionu, počínaje nejstaršími doklady lidské přítomnosti od starší doby kamenné až po práh raného novověku - přelom 15. a 16. století. Část expozice dokumentuje světoznámé sídliště "lovců mamutů" v Předmostí u Přerova. Zajímavá byla zmínka o tom že „rov“ v názvu města odkazuje k pohřebišti – nacházelo se tu množství kostí mamutů; a protože si v dávných dobách nedokázali velikost kostí vysvětlit, došli k názoru, že tu žili obři a toto byl jejich hřbitov. Další expozice, která nás zaujala patřila Českým bratřím a přerovskému rodákovi Janu Blahoslavovi (1523 - 1571) biskupu Jednoty bratrské a překladateli Nového zákona. Blahoslavova osobnost je připomenuta i sochou před zámkem, jejímž autorem je sochař František Bílek. Nejvíce času jsme věnovali Komenskému. Vlastní expozice připomíná, že v letech 1608 - 1611 tady studoval na bratrské škole, v letech 1614 - 1618 zde působil jako učitel a kněz i to, že Přerov se stal v roce 1618 místem jeho prvního sňatku s Magdalenou Vizovskou. Vystaveny jsou ukázky Komenského děl – jichž napsal přes 300 a je záhadou, jak to vůbec mohl zvládnout při všech dalších povinnostech. Dále jsme si mohli všimnout kopií reliéfů Jaroslava Horejce, jejichž originály zdobí valonskou kapli v holandském Naardenu a znázorňují životní osudy Komenského a mnoha dalších uměleckých ztvárnění Komenského osoby, včetně modelu jeho vůbec nejstarší sochy od profesora Tomáše Seidana a velice netradičních soch od sochaře Igora Kitzbergera. Unikátní zážitek nás čekal ve studovně muzea, kde nám pan ředitel připravil originály toho nejcennějšího, co muzeum má – knihu manželských smluv včetně té, kterou sepsal Jan Komenský s Magdalenou Vizovskou, dva vlastnoruční dopisy Komenského, první vydání některých jeho děl, nejstarší vydání jeho mapy Moravy, část Kralické šestidílký atd. Protože muzeum je věnováno i pedagogice tak velký zájem vyvolala školní učebna ze 17. století (rekonstruována podle dobových vyobrazení, zejména podle Komenského spisů Orbis pictus a Vestibulum), školní třída a kabinet měšťanské školy z doby Rakousko-Uherska, školní třída z období 1. ČSR a potom z 50. let dvacátého století. Z muzea jsme

z domova:

Po kazateli Hofmanovi, který letos na jaře ukončil své působení v Liberci, byl v neděli 4. září ve sboru Církve bratrské instalován kazatel Mgr. **Pavel Urban**.

Shromáždění vedl předseda církve Dr. Pavel Černý, za náš sbor nového kolegu ze sousední církve pozdravil kazatel.

Liberečtí křesťané znají nejlépe Bibli – alespoň tak o tom psaly zdejší noviny.

Podruhé za sebou totiž vyhrálo družstvo tvořené křesťany z Liberecka Mistrovství České republiky ve znalostech Bible.

Letošní ročník šampionátu se konal v září na půdě Senátu Parlamentu ČR. Soutěžilo v něm 14 týmů a členové deseti církví.

Liberecký tým tvořili zástupci z Křesťanského společenství, Apoštolské církve a Jednoty bratrské. Česká republika je údajně zatím jedinou zemí, kde se podobná soutěž v komplexní znalosti Bible koná.

Ekumenická rada církví – církevní svaz, který sdružuje většinu křesťanských církví v ČR - si v červnu připomněla 50. výročí založení. Dnes ERC tvoří 11 členských církví, církve přidružené a pozorovatelé.

z kongresu Světové baptistické aliance
27. – 31. 7. 2005:

*(volně podle Lydie Kucové,
zvláštní zpravodajky
internetového portálu
NOTABENE
ve Velké Británii)*

Dvanáct tisíc baptistů z celého světa se sjelo do anglického města Birminghamu, aby se účastnilo světového baptistického kongresu, který se koná každých 5 let na různých místech světa.

Světový kongres byl zahájen večerním shromážděním s tématem „Voda spásy“. Delegáti si připomněli sto let historie Světové baptistické aliance (dále jen BWA) prostřednictvím krátkého filmu sestříhaného z předchozích kongresů. V roce 1905 se na prvním kongresu BWA v Londýně sešlo na 3000 delegátů reprezentujících 6,2 milionu baptistů z 26 zemí. Po stu letech se v Birminghamu sešlo 12 000 delegátů reprezentujících 34 milionů baptistů z více než 100 zemí světa. Denon Lotz, generální tajemník BWA, uzavřel shromáždění zajímavou statistikou. V roce 1905 bylo 85% všech baptistů z Evropy a severní Ameriky. Nyní **po stu letech je více než 60% baptistů v zemi třetího světa.**

odcházeli téměř ve 21 hodin plni dojmů.

Druhý den v sobotu jsme v 8 hodin ráno nasedli do autobusu a vyrazili nejdříve na tři místa, která se přou o to, v kterém z nich se vlastně Komenský narodil. Osazenstvo autobusu kromě nás tvořili členové několika dalších církví, takže šlo o počín vskutku ekumenický, cestou se i zpívalo. První zastávkou byl Uherský Brod. Zde jsme navštívili místo, kde původně stála budova bratrského sboru, škola a bratrský hřbitov na němž byli pohřbeni Komenského rodiče a sestry Zuzana a Ludmila (dnes je tu Gymnázium J. A. Komenského). Potom jsme se zastavili u domu čp. 201 s pamětní deskou, která připomíná, že v domě, jenž stával na tomto místě, prožil své dětství Učitel národů až do svého odchodu roku 1604 do Strážnice. Další zastavení bylo na náměstí, u unikátního pomníku Via lucis (Cesta světla). Jde o bronzový obelisk spočívající na želvě s nepřeborným množstvím symbolů a alegorií, které se vztahují ke Komenského osobě a k jeho dílu. Pomník v roce 1992 věnoval městu u příležitosti oslav 400. výročí narození J. A. Komenského přední český sochař žijící v Paříži Ivan Theimer. Následovala cesta k muzeu, před nímž stojí majestátní Komenského socha od Vincence Makovského. Muzeum bylo vybudováno pod patronací UNESCO, úvod rozsáhlé expozice je tvořen audiovizuálním programem prezentujícím hlavní události ze života Komenského, události v Evropě té doby a znázorňující oblasti Komenského působení: astronomie, diplomacie, filologie, filosofie, historie, kartografie, literatura, natura, pedagogika, technika, teologie, theatrum. Následují dějiny Uherského Brodu v kontextu českých dějin, knihovna, Komenského život a dílo na pozadí historických souvislostí, jeho upadnutí do zapomnění a znovuoživení. Další část expozice nazvaná „labyrinty“ je uspořádána do zastavení, která charakterizují běh Komenského života: Lešno 1628 - 1641, Londýn 1641 - 1642, Amsterdam 1642, Stockholm 1642, Elblag 1642 - 1648, Lešno 1648 - 1650, Sárospatak 1650 - 1654, Lešno 1654 - 1656, Amsterdam 1656 - 15. 11. 1670 (pohřben v Naardenu).

Druhou zastávkou byla Komňa, místo podle něhož se Jan jmenoval Komenský. Aby situaci ještě zkomplikoval, podepsal se jednou i jako Segeš. A právě mezi komenskými fojty se objevuje příjmi Segeš. Podívali jsme se na místo, na němž stávalo zákupní fojtvství, kde žili Segešové, z nichž snad pocházel Komenského otec Martin. V Komni je ještě pomník Komenského a památník v restaurované sýpce z roku 1774.

Třetím „rodným“ místem Komenského je Nivnice. I jako Nivnický se kdysi podepisoval. Místem, kde se prý narodil, je přizemní místnost (šalanda) tzv. Bartkova mlýna. Dnešní podoba tohoto domu je samozřejmě úplně jiná než byla tehdy a jako mlýn už také neslouží. Ale když byly prováděny stavební úpravy, zjistilo se, že jde o stavbu velmi starou. Zdi mlýna jsou stavěny z tvrdého materiálu, líčové stěny vnější i vnitřní jsou z opracovaného kamene a roztlučného nehašeného vápna. Obojí bylo při stavbě zaléváno vodou, jíž se vápno uvnitř zdi zhasilo a vřelé prolévalo spáry mezi kamením a vnějšími stěnami. Vše se slilo do tvrdé a pevné zdi, u země silné 1,10 m. Obdobně se snad stavěly zdi dávných tvrzí

a hradů, a proto přechávaly dlouhá staletí. Při přestavbě mlýna v roce 1934, kdy bylo třeba do zdi zevnitř vyhloubit otvory pro nosné trámy, nebyli lidé schopni je vylámat, jak byly zdi tvrdé. Jak se zjistilo, sloužil mlýn i pro obranu proti nepříteli. Po oškrabání staré omítky se přišlo na to, že v jižní zdi byla 2 okna tvaru střílen. I v Nivnici má Komenský pomník a ne ledajaký. Učitelská jednota v Uherském Brodě se rozhodla zde postavit pomník k 300. výročí Komenského narození v roce 1892. Sbírkou, kterou učitelé vykonali, byla úspěšná, pomník vytvořil akademický sochař A. Beck, ale proti jeho postavení v Nivnici prudce vystoupil místní katolický farář Knoll. Prohlásil, že katolická obec nepotřebuje pomník "kacíře" Komenského a znemožnil jeho instalaci. Pomník stál až do roku 1956 v Uherském Brodě, odkud byl v tomto roce přesunut na své původní místo. Při převozu v něm byl nalezen pamětní spis, líčící jeho pohnuté osudy.

Z Nivnice jsme odjeli na severní Moravu do Fulneka. V době pohusitské se v tomto prostředí usadili německy mluvící valdenští, připojili se k Jednotě bratrské a vytvořili zde sbor. V letech 1618 - 21 tomuto sboru J. A. Komenský sloužil jako kazatel a zároveň vedl bratrskou školu. Zde patrně byl počátek pedagogických zásad, které později formuloval a které mu vynesly označení Učitel národů. Ke Komenského památníku ve Fulneku jsme přijeli několik minut po zavírací době. Paní průvodkyně byla nevrlá a nechtěla nás nejdřív vůbec dovnitř pustit. Posléze se dala obломit a pustila nás na bleskovou prohlídku. Kaple, která je součástí památníku, je zajímavá tím, že jde zřejmě o jedinou původní bratrskou modlitebnu, v níž se i dnes každou neděli konají bohoslužby – slouží sboru Českobratrské církve evangelické. I zde je Komenského pomník, tentokrát od Jana Štursy. Ve Fulneku zřejmě prožil Komenský nejšťastnější roky svého života. Po bělohorské bitvě však musel z města utéci, skrýval se na různých místech až nachází úkryt v Brandýse nad Orlicí na panství Karla st. ze Žerotína. Jeho manželka Magdalena v té době zemřela i se dvěma syny, kteří se jim ve Fulneku narodili. V Brandýse pak Komenský píše svou snad neznámější knihu Labyrint světa a ráj srdce.

S Komenského odkazem bylo spojeno i další naše zastavení v Suchdole nad Odrou. I sem jako správce bratrského sboru jezdil kázat a učit. Na bratry a sestry ze Suchdola a okolí myslel Komenský ještě i v Amsterdamu, kde pro ně napsal katechismus s názvem Prastaré obecné křesťanské učení a jehož náklad jim tajně nechal dopravit. Zhruba o sto let později tu našel Kristián David tajný sbor potomků oněch Komenského posluchačů a získal je pro emigraci do Herrnhutu (Ochranova). Této historické epizodě je věnováno muzeum, které svorně vybudovaly a udržují místní církve. Nevím jestli jsem si zapamatoval všechny, ale měli by to být českobratrští evangelíci, baptisté, adventisté a Církev bratrská. Na rozdíl od Fulneka se nám v Suchdole dostalo vřelého přijetí a průvodce se nám věnoval přímo s nadšením.

Při sobotním dopoledním shromáždění generální tajemník BWA **Denton Lotz** předložil delegátům kongresu zprávu o stavu Aliance. Stručně v bodech naznačil, jakým směrem by se měla v budoucnu ubírat.

Jako baptisté bychom podle Lotze měli:

- být zapojeni v misií
- usilovat o rozvoj sborů
- dbát na odluku církve a náboženství od státu
- bránit náboženskou svobodu pro všechny víry a náboženství
- klást důraz na teologické vzdělávání...

Na kongresu byl zvolen na dalších pět let nový prezident Světové baptistické aliance (BWA). Stal se jím **David Coffey**, generální tajemník Baptistického svazu Velké Británie. Coffey vystřídal na postu prezidenta Billyho Kima z Jižní Koreje, který stál v čele BWA od roku 2000. Nově zvolený prezident na konci své promluvy k delegátům prohlásil, že tyto dny jsou velkou výzvou Božím lidu v ustrašeném a nejistém světě: „Ve světě, kde chybí naděje, musí být křesťané lidmi, kteří vidí skrz stahující se mračna duhu Božích zaslíbení.“

Zatímco z České republiky se kongresu zúčastnila jen malá hrstka do 20ti delegátů, ze Slovenska přijela dvěma autobusy početná skupina zhruba 90ti bratří a sester.

Zeptali jsme se některých na jejich dojmy.

(pokračování na další straně)

Br. kazatel **Július Stupka** ze Slovenska vyjádřil úžas nad pestroostí a atmosférou celého kongresu. ‚Kongres sa koná každých päť rokov, ale pre mňa je to zážitok jedenkrát za život.‘

Sestry **Klára Červinská** a **Nina Kopecká** ze sboru BJB v Liberci ocenily odbornost přednášek, možnost poznávání jiných kultur a setkání se

zajímavými lidmi. Zaujala je také masovost kongresu - akce obrovských rozměrů - a odlišný způsob zpěvu a chval tohoto velkého davu křesťanů.

Sestra **Nata Hovorková** z Bratislavy na otázku o svých dojmech z kongresu odpověděla: ‚Toto je můj druhý zážitok z akcie takovýchto rozmerov. Prvý som mala v Lillehameri v Norsku v roku 1994. Ako človek, ktorý nerad cestuje a nemá rad veľké akcie, som však bola na kongres zvedavá. Už preto, že som dúfala, že sa tu potkám so známymi z iných častí sveta. Je tu úžasná atmosféra, možnosť stretnúť sa s ľuďmi z celého sveta na jednom mieste.‘

Čo ma najviac fascinuje, to sú spevokoly. Spevokoly sú úžasné. A tiež druhá vec, že organizátori dali miesto služby ženám počas hlavných bodov programu.‘

Manželé **Vladimír** a **Rúženka Dvořáková** ze Slovenska vyjádřili své dojmy takto: ‚Precítili sme nový veľký závan Božej lásky, úžas, že toľko národov, jazykov, rozličných temperamentov a napriek tomu jeden Duch, Pán a Spasiteľ nás v jedno spája.‘

Posledním místem, které jsme v sobotu navštívili byly Hodslavice, rodiště známých evangelických osobností Františka Palackého a J. L. Hromádky. Protože čas už byl značně pokročilý, mohli jsme si jen zvenčí prohlédnout Palackého rodný dům, postát u hrobu jeho rodičů a obejít evangelický kostel – původně toleranční modlitebnu.

V neděli dopoledne jsme se zúčastnili shromáždění ve sboru Českobratrské církve evangelické, po němž následovalo posezení s místními a bohaté občerstvení. Zpáteční cestou jsme se ještě stavili na Růžovém paloučku u Litomyšle, ale o tom už se rozepisovat nebudu. Bylo to pěkné a bylo toho dost.

Jan Bistranin

Malá sborová univerzita (2)

O baptistech, jejich kořenech, zásadách a důrazech zkácené podle eseje Jarolda K. Zemana: Baptist Roots and Identity.

(Jarold K. Zeman se narodil v Československu, studoval v Praze evangelickou teologii a po roce 1948 odešel do Kanady. Ač původem český evangelík stal se z něj baptista a uznávaný profesor církevní historie známý po celém světě. Zemřel tragicky v roce 1995.)

4. Křest věřících a svobodná církev

Nejranější sbory anglických separatistů (tj. těch, kteří se oddělili od státní církve) konce 16. století byly zformovány na smluvním základě. Smlouvy ve Starém zákoně jim sloužily jako vzor. Křest nemluvnát separatisté chápali jako obřad, který odpovídá starozákonní obřizce, a proto si ho ponechali. K rozhodnému kroku směrem k další radikalizaci a ke vzniku baptistického hnutí došlo ve vyhnanství v Holandsku. V zimě 1608-09 John Smyth (1570-1612) přesvědčil členy svého exilového gainsboroughského sboru (t.č. v Amsterdamu) rozpustit se jako smluvní sbor a znovu se ustavit na bázi křtu věřících. Starý záznam uvádí: "Mr. Smith, Mr. Helwis a ostatní navenek rozvázali a zrušili své stávající sborové zřízení a služby a shromáždili se, aby křtem ustanovili nový sbor... Po váhání (ze zdvořilosti, kdo by měl začít) pan Smith pokřtil nejprve sebe, potom pana Helwise, potom ostatní, zatímco každý sám za sebe pronesl své vyznání." Z uvedeného je zřejmé, že zrození moderního baptistismu bylo spojeno se znovuobjevením a zavedením křtu věřících.

Baptisté však v pojetí církve jako svobodného společenství věřících mohou navazovat i na své nepřímé předchůdce anabaptisty a České bratry. Centrální místo křtu v teologii anabaptistů se dá doložit z mnoha pramenů. V důležitých Schleitheimských článcích z roku 1527 je to hned první článek a křest nemluvnát je

charakterizovaný jako „vrcholný papežský blud“. První zaznamenaný křest dospělých věřících se odehrál v Curychu 21. ledna 1525. Není bez zajímavosti, že reformátor Martin Luther zaujímal k ideálu svobodné církve postupně protichůdné postoje. Ještě jako mladý roku 1520 zahrnul svátostné a kněžské pojetí tehdejší církve a angažoval se pro křest věřících. V traktátu O babylonském zajetí se vyslovuje pro to, aby se nemluvířata nekřtila, píše: „Bez víry jednotlivce křest nemá cenu... Účinek křtu nespočívá v tom, kdo jej vysluhuje, ale v tom, kdo jej s vírou přijímá.“ O tři roky později Luther vyjadřuje názor, že masy jsou a vždycky budou nekřesťanské i kdyby všichni byli pokřtěni a nosili jméno křesťané. Pravých křesťanů je málo. V tom byl jistě realista (mimochoodem, nedal by se jeho výrok vztáhnout na mnohé oblasti severní Ameriky s vysokým procentem baptistů jen podle jména?). Luther také předkládá vizi společenství lidí, kteří se rozhodli žít křesťanským způsobem, společenství kde znějí modlitby a zpěvy, čte se Písmo, křtí se, vysluhuje se Večeře Páně, vybírají se dobrovolné dary na chudé a konají se další křesťanské skutky. Když však novokřtěnci začnou formovat nezávislá shromáždění, Luther svou původní vizi brzy opouští ve prospěch „lidové“ církve.

Čeští bratři zavedli křest věřících už asi 60 let před rozšířením anabaptistického hnutí ve Švýcarsku a Německu. Vznik společenství Českých bratří se datuje do roku 1457. K trvalému, organizačnímu oddělení se od husitské církve ale dochází až o 10 let později, kdy bratří ordinují vlastní kněze. Tito kněží podstoupí nový křest a následně překřtí i ostatní, celkem asi 60 osob. Podmínkou křtu je osobní víra v Krista. Jednota českých bratří tak byla první skutečně svobodnou církví v Evropě. Bratří jako první vytýčili základní směrnice, které jsou pro svobodné společenství křesťanů určující. Především je to prioritá Boží milosti, která pracuje v lidských srdcích bez jakéhokoli kněžského zprostředkování. Bratří stáli na tom, že Kristus je jediným prostředníkem a že živá víra je jedinou podmínkou spasení. Dále je to vlastní volba kněží, z nichž mnozí byli prostí sedláci nebo řemeslníci, a neformální bohoslužby charakteristické liturgickou svobodou a pružností. Oproti závazným dogmatům oficiálních církví si Bratří nárokovali vykladačskou a vyznavačskou svobodu, tak jak jí vyrozuměli z Božího slova. Pluralita jejich věroučných článků je důkazem neustálého hledání pravdy.

Bratří si sice zachovali novozákonní úřad biskupů, jednalo se však spíš o projev úcty k starším vůdcům, v praxi měli biskupové jen malé nebo žádné pravomoce. Čeští bratři zamítli jakoukoli propojenost se státní správou, takový model jim připadal jako jistá známka úpadku křesťanstva. Stali se tak pionýry v uplatňování odluky církve od státu, přitom nikdy nepřestali vyžadovat svobodu pro nesení evangelia ať už mluveným slovem nebo tiskem, rozsáhlou korespondencí a nejednou i mučednictvím. Dá se tedy dokázat, že Čeští bratři byli prvním moderním společenstvím, které

Cena Světové baptistické aliance (BWA) za lidská práva je udělována jednou za pět let za významný přínos v této oblasti.

Prvním držitelem je bývalý prezident Spojených států Jimmy Carter. A byl to právě prezident Carter, který na kongresu BWA letos v Birminghamu předal cenu misionáře Lauran Bethellové.

Lauran Bethellová po léta působila v Thajsku. Tam se poprvé setkala s mladými ženami a dívkami, které byly prodány nebo násilně zavlčeny za účelem prostituce. Sestra Lauran, vedena touhou nabídnout těmto mladým ženám a dívkám svobodu a naději v Ježíši Kristu, se jim začala věnovat. V roce 1987 založila pro tuto práci v Thajsku středisko „Nový život“, které zajišťuje vzdělávání, pracovní programy a poskytuje dřívějším prostitutkám rehabilitaci se zaměřením na snižování rizika šíření prostitute mezi dalšími ženami.

Lauran Bethellová nyní působí v Praze při Evropské baptistické federaci, kde je konzultantkou křesťanských misijních organizací zaměřujících se na pomoc vykořisťovaným ženám a dětem. Zvláště se angažuje v pomoci mladým dívkám z východní Evropy, které jsou zavlčány do západoevropských zemí.

z Evropy:

Ve dnech 22. – 25. 9. proběhlo v Praze výroční zasedání Rady Evropské baptistické federace (EBF), kterého se vždy účastní tajemníci národních baptistických svazů a další činitelé.

Zasedání bylo slavnostně zahájeno v pražské Betlémské kapli. **Keith Jones**, ředitel baptistického semináře v Praze, se zmínil o podobnostech mezi dnešními baptisty a Janem Husem. Ve svém traktátu O církvi Hus vyjádřil nesouhlas s hierarchickou církví. Jedině Kristus sám může být hlavou církve.

S touto pravdou se ztotožňuji i dnešní baptisté. Stejně jako Hus se ptají, jak nejlépe mohou být světlem a solí ve společnosti.

EBF na svém zasedání přijala tři nové členy: Švédské baptistické misijní hnutí Interact s 30 tisíci členů, malý svaz tří albánských baptistických sborů v Kosovu a jako přidruženého člena asi stočlenný sbor v iráckém Bagdádu.

Na příští dva roky byl novým prezidentem EBF zvolen Estonec Helari Puu.

formulovalo a uskutečnilo základní zásady svobodné církve a tak se stali předvojem anabaptistů, později anglických a amerických baptistů a jiných nezávislých církví.

(pokračování příště)

Historie

Tak nám skončila velkolepá anketa Největší Čech.

S povděkem kvituji, že se Božena Němcová i Karel Čapek – mimochodem můj favorit – umístili i před takovými velikány českých dějin i kultury jako Jaromír Jágr a Aneta Langerová. (Ale on je to nejen reprezentační vzorek adeptů na zmíněný titul největšího Čecha bez ohledu na to, zda to byl Němec, Žid, Francouz nebo Maďar, ale i vzorek hlasujících.)

Jen mi tam v té první desítku tak nějak chyběl Jihočechem jménem Petr Chelčický. Tak trochu opomíjená historická postava. Vždyť co nám o něm řekli ve škole? Naněvýš to, že byl – jak tvrdili – prvním biskupem Jednoty bratrské, zatímco Jan Ámos Komenský poslední. Na jeho skutečný význam je to trochu málo informací. Když je mi těžko, často se utíkám právě do patnáctého století a pohřben do četby, znovu a znovu prožívám dávné děje. A při svých toulkách po českém středověku jsem se s Petrem Záhorkou ze Záhoří u Chelčic nemohl minout. Moje zvědavost byla umocněna v okamžiku, když jsem se nějak dostal do Bratrské jednoty baptistů Petra Chelčického a už v ní zůstal.

Když jsem v knihkupectví objevil práci Jaroslava Boubína Petr Chelčický, myslitel a reformátor, neváhal jsem ani okamžik a knihu koupil. Poněkud záhadná postava Petrova najednou vyvstala před očima..... Jihočeský šlechtic pocházející téměř jistě ze Záhoří, tj. osady od Chelčic oddělené jen nedlouhým zalesněným valem nedaleko místa dnešní jaderné elektrárny Temelín, byl asi o půl generace mladší Husa, Rokycany či Biskupce. Pravděpodobně se narodil kolem roku 1380, z roku 1461 pochází informace, která může svědčit o jeho smrti. Nejsou záznamy o jeho vojenských aktivitách, což nutně nemusí znamenat, že se žádných nezúčastnil, avšak zcela určitě vystupuje v několika majetkoprávních sporech jako **smírčí** element. Zatím poslední připomínka z Petrova života se týká jeho setkání a nejspíše i vzájemného ovlivnění se skupinou lidí seskupenou kolem bratra Řehoře, s toutéž skupinou, z níž se vyvinula Jednota bratrská. Byl velmi plodným autorem, vášnivě vystupuje proti zlu a násilí. V tomto ohledu je velice radikální. Brojí proti mučení a trestu smrti. Ač na území ovládaném katolickými Rožmberky, svým smýšlením je blíže k husitům, které dělí do několika „kolon“, avšak sto procentně se nezotožňuje s žádnou z nich. Je totiž proti **jakémukoli** násilí – neboť „kdo ve jménu Božím pozvedne zbraň, již má v sobě Antikrista“, jak prý řekl neochmýřenému mláděti jménem Jiří z Kunštátu a na

Poděbradech. Neshodl se zcela s husitskými kněžími – je známa jeho replika proti Rokycanovi. Psát začal v pozdějším věku: „...příliš daleko stojím nazad za jinými, pozdě počínaje...“

Ponechme povolánějším, do jaké míry je možné radikální nenásilí, vždyť můj milý Čapek – ne ten ze Sán, myslím Karel Čapek, sám bojovník proti válce a násilí – ve svém dramatu Matka nechá titulní postavu, aby svému poslednímu přeživšímu synovi vtiskla do ruky pušku se slovem „Jdi!“, protože někdo někde vraždí bezbranné děti. Petr Chelčický není o to menší. Necht' promluví mé osoby zajisté moudřejší, slavný ruský spisovatel Lev Nikolajevič Tolstoj:

„Bylo to bezmála před pěti sty lety. Žil v Čechách dobrý a moudrý člověk Chelčický. A vniknuv tento Chelčický do Kristova učení, jak je zapsáno v evangeliu, pochopil, že učení, kterému učili lid papežové a jejich biskupové a kněží, není správné: že učením Kristovým není klanět se obrazům, sloužit mše, uctívat papeže, biskupy a kněžstvo a plnit jejich rozkazy, nýbrž, jak stojí v Písmě, láska k Bohu a bližnímu, a že k tomu, abys takto žil, nepotřebuješ žádných kostelních obřadů, obrazů a papežů, nýbrž lásky ke všem a nad nikoho se nevyvyšovat, snášet příkoří a nic pro sebe nechtít, nýbrž sloužit všem. Tak rozuměl Kristovu učení Chelčický a tak mu také učil. A našli se takoví, kteří přijímali toto jeho učení a začali podle něho žít.“

podle Jaroslava Boubína zpracoval -JM-

Z historie sboru baptistů v Liberci (2)

Reemigranti v Liberci byli nejprve evidováni tzv. Shromažďovací střediskem repatriačního úřadu Ministerstva ochrany práce a sociální péče, které bylo zřízeno při Československém červeném kříži. Zde jim byly vydávány potřebné doklady, tedy repatriační legitimace a prostřednictvím Červeného kříže jim sem doručoval Zahraniční ústav v Praze osvědčení o národní spolehlivosti.

Situace nových obyvatel Liberce byla svízelná. Poslední kazatel českého sboru baptistů v Zelově a první kazatel libereckého sboru o odjezdu z Polska a příjezdu do Liberce řekl: "Přišel podzim 1945 a dostavil se zástupce polské misijní práce bratr kazatel Najmalowski a před příslušnými úřady v Zelově jsem mu předal klíče od modlitebny, bytu a veškeré doklady od sborového majetku. Předávání majetku nepůsobilo žádné těžkosti, protože v dokladech bylo původně zakotveno, že modlitebna bude ve vlastnictví církve baptistů dokud bude v Zelově aspoň jeden baptista. Naše první bydlení v Liberci bylo na Janském kameni. Tísnili jsme se dvě rodiny v jedné světnici, nerad na to vzpomínám. Abychom mohli uspokojit potřeby našich rodin, bylo třeba najít nějaké zaměstnání. Já jsem přijal zaměstnání v pojišťovně Elementárce."

Po nějaké době se podařilo rodině Tučkově získat byt ve druhém patře domu č. 27 v Oldřichově ulici. A to už bylo místo, kde

„Baptistický model sboru není v Bibli jediný možný“, prohlásil **Dr. Peter Penner**, ředitel oddělení pro misii a evangelizaci při pražském teologickém semináři, ve svém proslovu k delegátům Rady EBF. Tradiční model, na který jsme většinou zvyklí, pochází z 19. století. Nemálo křesťanů ale dnes

pořádky a omezení zavedených tradičních sborů kritizuje a dává přednost shromážděním v menších skupinách, v nichž se každý bez rozdílu může nějak zapojit. Takové skupiny nepotřebují ani kostely, scházejí se třeba v restauracích, divadlech nebo soukromých domech.

Nemívají dokonce ani kazatele a spíš počítají s vedením Ducha svatého.

Mnozí z těchto lidí byli kdysi aktivními členy svých původních sborů. Opustili je však zklamání protože v nich nenašli pochopení pro své otázky a pochybnosti. V USA se těmto netradičním sborům říká „emerging churches“ (sbory, které se objevují – myšleno jako nový typ)

Penner vyjádřil přesvědčení, že některé takové skupiny jsou určitě blíž skutečnému životu v tomto světě než některé sbory tradiční. Mladí lidé potřebují prostor zažít víru svým vlastním způsobem. Okamžité odmítnutí a kritika z naší strany není dobrým přístupem.

z poštovní schránky:

Vážení přátelé! Chtěli bychom Vás pozvat na již třetí Předvánoční pobyt pro nezadané ve dnech 9.-11.

prosince 2005, místo

konání: hotel Podlesí,

Sněžné u Svratky na

Českomoravské Vysočině.

Na pobyt mohou přijet křesťané ve věku od 18-ti do cca 50-ti let, mohou se zúčastnit věřící z různých církví. V programu budou například společné hry, společný výlet, večer posezení s kytarou. Bude čas i pro chvály a modlitby. Individuálně bude možné si v neděli ráno zajet na bohoslužbu např. do Hlinska.

Ubytování je zajištěno v hotelu Podlesí ve dvou až čtyřlůžkových pokojích. Cíle pobytu: možnost strávit odpočinkový čas uprostřed pěkné přírody, poznat nové lidi, najít nové přátele, možnost seznámení. Pro bližší informace si můžete zavolat nebo napsat do Noemi (Na Mušce 1124, 534 01 Hólice, tel.: 777222877, e-mail: info@noemi-seznamka.cz). Za organizátory pobytu Ing. Jan Vítek

se začala konat první shromáždění bývalých členů zelovského sboru, nově usazených v Liberci. K prvnímu většímu shromáždění a k oficiálnímu založení libereckého sboru Bratrské jednoty baptistů došlo o vánocích roku 1945. Pro vánoční shromáždění byl zapůjčen sál hotelu "Česká beseda". Zde se 23. prosince sešlo 29 bratrů a sester. Kazatel Tuček v kázání zdůraznil důležitou úlohu, kterou jim Pán Ježíš světil v šíření zvěsti Božího království v nové vlasti. V další části tohoto shromáždění byl ustanoven sbor a zvoleno staršovstvo. Nazítří, na Štědrý den 1945 se v 17 hodin opět v hotelu "Česká beseda" konalo slavnostní vánoční shromáždění sboru. Červený kříž dokonce pro tuto příležitost připravil dětem reemigrantů dárky. Od té doby se konala pravidelná shromáždění každou neděli v 10 hodin. Činnost staršovstva a kazatele nového sboru baptistů se zaměřovala především na to, aby byly zachyceny všechny známé zelovské rodiny, které se v oblasti Liberecka usazovaly a k vyhledání vhodné místnosti pro shromáždění. Sbor se obrátil na "Spolek hospodský", který nabídl místnost staré, poloshnilé, vyřazené hospody v Liliové ulici č. 9. Trvalo ještě delší dobu, než bytový odbor tuto místnost sboru přidělil a teprve v zápisu ze sborové schůze z 23.6. 1946 čteme, že místnost byla upravena tak, aby se v ní mohla konat shromáždění. Skutečnost, že práce sboru byla soustředěna především na zelovské reemigranty, zřejmě předznamenala neblahou skutečností, že ani později nebyl sbor schopen otevřít se tak, aby se v něm i Češi nepříšli ze zahraničí, cítili doma.

Sbor baptistů byl zřejmě prvním českým nekatolickým sborem, který se v Liberci po válce zformoval. Jednota bratrská, která pracovala v Liberci už před válkou, započala z Turnova s obnovou své činnosti ve spolupráci s Českobratrskou církví evangelickou. Od listopadu 1945 konali společně příležitostná shromáždění, přijížděl českobratrský farář Bohumír Šuchman. Také Církev československá vyslala do Liberce faráře J. Nováka, ale sbory se začaly formovat až v roce 1946. Římsko-katoličtí kněží, většinou Němci, čekali v té době, jak s nimi bude naloženo.

Ve stejné době jako sbor v Liberci, se začala formovat i kazatelská stanice v Brništi u Mimoně. Základ jí položila rodina Matysova. Manželé Matysovi, se dvěma malými dětmi a několika dalšími příbuznými, přijeli ze Zelova do sběrného tábora Praze-Ďáblicích. Odtud byli odesláni do západního pohraničí, na Tepelsko. Po příjezdu na nové místo byli tak zklamáni, že se ještě tentýž den vydali sami, na vlastní pěst, hledat jiný domov. Věděli, že někdo ze zelovských je ve Cvikově, rozjeli se proto tam. Na severu Čech se potom usídlili v Brništi. Za nimi sem začaly přijíždět i některé další rodiny zelovských baptistů. Před vánočními se Matysův dcerka ptala, zda budou mít shromáždění. Dotaz byl podnětem k tomu, že se o vánocích 1945 konalo v Brništi, stejně jako v Liberci, shromáždění. Ovšem v Liberci nevěděli o bratřích a sestřích v Brništi a naopak. Brzy však informace do Liberce pronikly. V únoru 1946 navštívil Brniště kazatel Tuček a došlo k dohodě, že zde bude kazatelská stanice libereckého sboru Bratrské

jednoty baptistů.

Ve druhé polovině roku 1946 začal bratr kazatel Tuček uvažovat o svém odchodu z Liberce do Šumperka. V říjnu navštívil sbor kazatel Bohatec z USA, který se nabídl, že je ochoten libereckému sboru sloužit slovem Božím. Konečné rozhodnutí odejít z Liberce sdělil bratr Tuček na sborové schůzi 24.11.1946, na které byl zároveň za přítomnosti předsedy Bratrské jednoty baptistů Jana Říčaře zvolen novým kazatelem sboru bratr Karel Buba. Při svém odchodu předal bratr Tuček libereckému sboru věci, přivezené ze sboru zelovského: kalich a patenu k Večeři Páně, 17 rouch, 9 pelerín a 9 čepic na křest, 2 pláště, 10 zpěvníků "Bratrské písně", 8 "Jásavých chvalozpěvů" a 4 "Harfy síónské".

Vzhledem k nevhodnosti místnosti v Liliové ulici, doléhala na sbor stále více potřeba, najít vhodnější modlitebnu. V roce 1946 pokračovala reemigrace krajanů do Československa. Od konce války probíhala mezivládní jednání o přesídlení krajanů z Jugoslávie, ale stále narážela na majetkové problémy. I přesto se však Češi z Jugoslávie stěhovali. Od měsíce června 1946 do podzimu tohoto roku se do Liberce z Bělehradu postupně přistěhovala rodina Horákova. Aktivně se zapojili do sborového života, zejména bratr Václav Horák starší, který se podílel na službě Slova.

(pokračování příště)

Jan Bistranin

Jubilea:

13.7.

Věna Malá

Blahopřejeme!

Sborový dům
v současné době.

Rozhovor

Rozhovor s manžely Matějkovými st.

na téma: Jak to bylo na začátku

Bratr Matějka je nejstarším členem našeho sboru a tak není divu, že společně se sestrou Matějkovou bylo o čem povídat. Vzpomínali jsme na Zelov, na začátky v Liberci, na pekárny a zahrádku, ale také na sbor, první kazatele a celých těch 60 let, které od založení v Liberci uplynuly. Zde otiskujeme alespoň krátkou část rozhovoru.

VH: Kde jste se ubytovali, když jste ve 45. přišli do Liberce?

ses. Matějková: My jsme bydleli v Čížkovicích, tam jsme měli tetu, manžela tatínka sestra tam bydlela. Tam jsme byli asi měsíc, manžel jel potom do Liberce a našel si tu práci ve svém oboru, v pekárně. Já jsem dělala v Textiláně, ale když jí zavřeli, tak jsem šla taky do pekárny. Tatínku, pojď sem tatínku, pojď sem! (sestra Matějková pro upřesnění historických údajů povolává raději manžela)

br. Matějka: Tys byla v Čížkovicích já jsem přijel sem, zašel jsem do pekáren a hned mě vzali a už jsem tam vstal až do důchodu...

oznámení:

Slavnostní otevření nově postavené modlitebny v Brništi se koná tuto neděli 9. října v 10 a 14 hodin. Odpoledne se koná slavnost díkůvzdání.

V neděli 16. října proběhne v našem sboru při dopoledních bohoslužbách **křest**, odpoledne v 15 hodin se koná **slavnost díkůvzdání**. Přineste, prosím, něco z úrody, která by ozdobila pódium modlitebny.

Ve dnech 14. – 16. října se v našem sboru koná **podzimní setkání účastníků letního tábora** spojené s hrami, soutěžemi, výlety, zpíváním a plánováním příštího tábora.

Ve dnech 28. – 30. října se koná **Konference mládeže BJB** v Karlových Varech. Informace na stránkách [www „mladej net“](http://www.mladej.net).

V sobotu 5. listopadu se v lovosickém sboru koná **Sjezd delegátů BJB**. Na programu bude zejména odsouhlasení nového systému hospodaření Výkonného výboru. Za náš sbor se zúčastní 2 delegáti, počet pozorovatelů není omezen.

ses. Matějková: ...a ještě přes důchod, do 75 let jsi pracoval, vid'?

br. Matějka: V šedesáti jsem šel do důchodu a dělal jsem do sedmasedmdesáti.

VH: Kdo vám řekl, že máte jet do Liberce?

br. Matějka: My jsme nebyli jako první ale to už po celým Zelově se rozneslo, že některý jedou do Liberce, některý někam jinam, do Šumperka hodně, no tak jsme jeli. Já už jsem byl před tím jednou v Čechách s bráchou, byli jsme v Teplicích a on se tam uchytil v pekárně, a já s tím míněním, že do Čech nepojedeme, jsem se vrátil domů... Pak jsme se pěci jen rozhodli jet, všechno to bylo takový vyhocený – Poláci takoví nějaký trochu divný, proti Čechům byli hodně zaujatí. Zelov byl textilácký, tak to všechno šlo převážně do tý liberecký Textilany.

VH: Ale vy jste nebyl textilák.

br. Matějka: Já jsem byl vyučenej pekař. My jsme stavěli pekařství v třicátymšestym, v třicátymšestym jsme se brali a hned potom jsme začali stavět tu pekárnu – tedy táta, já jsem byl úplně levej, co může taky dvacetiletej kluk vědět o životě, jediné to, že jsem byl vyučenej jako pekař. V Polsku se chodilo do učení od 18 let, v učení jsem byl tři roky.

VH: A když jste přijeli do Liberce tak už tady bylo shromáždění?

br. Matějka: Když jsme sem přijeli, tak manželka vostala s dětma u tety v Čížkovicích a já jsem jel do Liberce shánět byt a práci. Přišel jsem do pekáren a tam mě okamžitě vzali, za pár týdnů jsme dostali byt na Kříčkově, druhej barák od Hanychovskej. Tam jsme dostali byt přízemní, ale tak mokrej, že to bylo něco zoufalýho. Když jsme jeli první podzim za dědečkem Rejchrtem do Teplic a vrátili se domů, tak jsme měli všechno plesnivý. Všechno plesnivý! Muselo se to sušit a to ještě – taková velká perlička – jsme zapomněli vypnout elektrickéj vařič – v Zelově to ještě nebylo - něco jsme před tím vařili, a odjeli jsme a nechali jsme to hořet, a pak jsme si rvali hlavu, kolik jsme museli platit!

VH: A kde se konala první shromáždění?

br. Matějka: Nejdřív to bylo jak je teďko postavená ta nová pošta, tam byla taková stará restaurace. Tak tu restauraci nám s láskou nechali, abysme tam měli shromáždění. To už bylo asi druhej rok, poněvadž první rok to bylo v Besedě, první Vánoce byly v Besedě, tam se sbor začal scházet. Tuček jezdil a vyhledával Zelováky, který byli ve sboru, a všechno to dával dohromady...

VH: Takže nejdřív se shromáždění konala v Besedě, potom v restauraci, jak je dnes pošta, a potom?

br. Matějka: Pak přišli z Jugoslávie Horákoví. Horák starší byl kazatelem. Tam jak teď jsme, tak v tom prvním baráku byl Orel, katolická mládež – ta byla nějak rozpuštěná. Takže on se to dozvěděl a zkrátka usiloval o to, abychom to od národního výboru dostali do pronájmu. No a tak jsme tam začali, snažili jsme se abysme to měli trošku k světu, aby to vypadalo jakž takž, že jo. Pak jsme to koupili, to už zase vyšlapal Malý, předseda sboru. Nebylo to drahý, tenkrát jsem dělal pokladníka, a když se to koupilo, tak se to dávalo trochu dohromady. V budově jsou dvouposchodový sklepy - jeden sklep, ten nejniž, jsme zasypávali popelem. On je to hodně starej barák. Když jsme tam topili uhlím, tenkrát byl ještě kostelníkem Musil, tak to někdy čoudilo a ne a ne aby se to rozhořelo, ty komíny byly tak zanešený, tak jsme je pak čistili a to bylo sazí – něco zoufalýho. Vono se topilo, topilo, ale podívat se do komína neměl kdo...

VH: Hráli jste taky v tamburáši?

br. Matějka: My ne, děti, my jsme už byli starý (*smích*). Tamburáš byl zavedenej až když se Tuček vrátil z Kanady. Tuček byl tady dvakrát, nejdřív byl Tuček, pak byl Volanský, nějakou krátkou dobu než ho zavřeli, pak byl Horák a zase Tuček, když se vrátil z Kanady.

VH: Jak vzpomínáte na dobu, kdy byl br. Volanský ve vězení?

br. Matějka: Byla to těžká doba, pak ho propustili, chtěli aby dělal nějakého toho donašeče, že jo, on zkrátka se tomu nepodrobil, aby s nima spolupracoval, a pak za krátkou dobu zemřel. Bydlel u nádraží jak je ten velkej barák na rohu, tak tam jsem taky několikrát u nich byl... Byl jsem pokladníkem, to mi strčili. Tak jsem byl léta pokladníkem v dobrejch i ve zlejš časoch. Po mě bratr Bistranin naverboval Jirku Pospíšila a po něm to dali zase Luďkovi.

ses. Matějková: Ale jsme rádi, že jsme tady.

(bratra a sestru Matějkovy zpovídal kazatel)

Sbor Bratrské jednoty baptistů v Liberci

při příležitosti 60. výročí založení

srdečně zve

na

slavnostní neděli

20. listopadu 2005

10,00
bohoslužby

12,00
společný oběd ve sborovém domě
(objednávky ve sboru nebo na telefonu č. 604 729 226 nejpozději do 13. 11. 2005)

14,00
vzpomínkové shromáždění

Dneska to bylo nejlepší kázání
o ochotě k dávání,
které jsem kdy slyšel...